



COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 31.07.2002  
COM(2002) 445 definitief

**VERSLAG VAN DE COMMISSIE  
AAN DE RAAD EN HET EUROPEES PARLEMENT**

**Speciale administratieve regio Macau: tweede jaarverslag 2001**

**VERSLAG VAN DE COMMISSIE  
AAN DE RAAD EN HET EUROPEES PARLEMENT**

**Speciale administratieve regio Macau: tweede jaarverslag 2001**

1.	Inleiding .....	3
2.	Tenuitvoerlegging van het principe “een land, twee systemen” .....	3
3.	Institutionele ontwikkeling .....	4
4.	De economische situatie.....	5
5.	De SAR Macau als internationale partner.....	6
6.	De betrekkingen EU-Macau.....	7
7.	Conclusie.....	9

## 1. INLEIDING

De Europese Unie hecht veel belang aan de daadwerkelijke en volledige tenuitvoerlegging van de Basiswet en van het beginsel “een land, twee systemen” in Macau als een Speciale Administratieve Regio van de Volksrepubliek China, en daarom heeft zij met welwillende belangstelling de ontwikkeling van Macau van nabij gevolgd. Evenals het eerste jaarverslag van de Commissie beoogt dit verslag de ontwikkeling van Macau te evalueren en de betrekkingen EU-Macau te becommentariëren.

## 2. TENUITVOERLEGGING VAN HET PRINCIPE “EEN LAND, TWEE SYSTEMEN”

Twee jaar na de overdracht van Macau aan China is het geruststellend te constateren dat zowel de centrale regering in Beijing als de regering van de SAR Macau nog steeds achter het beginsel “een land, twee systemen” staan. Premier Zhu Ronghi verklaarde in zijn verslag aan het Nationale Volkscongres op 5 maart: “Wij blijven vasthouden aan het beginsel van “een land, twee systemen” en aan de Basiswetten van de Speciale Administratieve Regio’s Hongkong en Macau. Wij zullen de Chief Executives en de regeringen van Hongkong en Macau volledig steunen bij hun inspanningen om de regio’s in overeenstemming met de wet te besturen, en zowel in Hongkong als in Macau de welvaart en stabiliteit op lange termijn verdedigen”.

De regering van Macau gaat door met het op autonome wijze besturen van de Speciale Administratieve Regio, zowel op intern als op internationaal niveau, zoals wordt voorgeschreven door de Basiswet. De gokindustrie is daarvan een belangrijk veelzeggend voorbeeld. In samenhang met de liberalisering van deze sector heeft de centrale regering van Beijing herhaaldelijk verklaard dat het voor bedrijven met kapitaal op het Chinese vasteland streng verboden is om aan aanbestedingen voor gokvergunningen deel te nemen.

### – *Artikel 23 van de Basiswet<sup>1</sup>*

Tijdens een plechtigheid om de achtste verjaardag van de publicatie van de Basiswet van Macau te vieren heeft de heer Qiao Xiao Yang, vice-voorzitter van de Juridische Commissie van het Nationale Volkscongres, de autoriteiten van de SAR Macau eraan herinnerd dat zij, ingevolge artikel 23 van de Basiswet, wetgeving tegen staatsondermijnende activiteiten moesten uitvaardigen, maar dat het aan de autoriteiten van de SAR Macau was om het juiste tijdstip daarvoor vast te stellen.

### – *Meldsysteem tussen het vasteland en Macau.*

Op 6 juni hebben de autoriteiten van het Chinese vasteland en *Macau* in Beijing een overeenkomst ondertekend betreffende een systeem voor wederzijdse kennisgeving tussen de organisaties op het gebied van de openbare veiligheid en het veiligheidsbureau van *Macau*.

---

<sup>1</sup> Artikel 23: De Speciale Administratieve Regio Macau vaardigt - eigenmachtig - wetten uit teneinde iedere daad van verraad, afscheiding, ondermijning of subversie jegens de Centrale Volksregering dan wel diefstal van staatsgeheimen te verbieden, teneinde buitenlandse politieke organisaties of lichamen te verbieden politiek actief te zijn in de Regio, en teneinde politieke organisaties of lichamen van de Regio te verbieden betrekkingen tot stand te brengen met buitenlandse politieke organisaties of lichamen.

Het systeem geldt voor strafrechtelijke aangelegenheden en douane-inbreuken, en is sinds 1 september van kracht.

### 3. INSTITUTIONELE ONTWIKKELING

In het tweede jaar sinds de oprichting van de SAR *Macau* zijn verschillende van de in 2000 opgerichte instellingen geconsolideerd. De eerste parlementsverkiezingen bevestigden de geleidelijke evolutie in de richting van meer democratie. De regering heeft haar organisatie door de samensmelting van bepaalde diensten binnen de politie en de douane-administratie vervolledigd. Om de kwaliteit en de efficiency te vergroten heeft de regering een opleidingsprogramma opgezet voor hoge en lagere ambtenaren. De regering is ook voornemens meer juristen op te leiden om de capaciteit voor het opstellen van wetsontwerpen te versterken en om de rechtbanken van beter opgeleide rechters te voorzien.

#### – *Verkiezing van de wetgevende vergadering.*

De eerste Parlementsverkiezingen sinds de soevereiniteitsoverdracht hebben zonder problemen op 23 september plaatsgevonden, met een respectabele opkomst van 52,33%. In overeenstemming met de Basiswet is het aantal zowel via rechtstreekse algemene verkiezingen als indirect via functionele kiesdistricten gekozen leden van 8 op 10 gebracht.

Voor de verkiezing van de tien via rechtstreekse algemene verkiezingen gekozen leden waren er in totaal 15 lijsten, waarvan één voor de Portugese gemeenschap in *Macau*. De tien leden van de vier functionele kiesdistricten werden automatisch gekozen bij gebrek aan een concurrerende lijst. De Chief Executive heeft ingevolge de Basiswet op 10 oktober nog zeven extra leden benoemd. De verhoging met twee zetels bij de rechtstreekse algemene verkiezingen in 2001 is een eerste stap op de weg van een geleidelijke democratisering; bij de volgende Parlementsverkiezingen zullen hier nog eens twee zetels bijkomen.

#### – *Reorganisatie van bepaalde overheidsdiensten.*

Ter verbetering van de coördinatie tussen de dienst voor openbare veiligheid en de gerechtelijke politie heeft de regering beide diensten samengesmolten onder het toezicht van de staatssecretaris voor Veiligheid. De politie zal op deze wijze efficiënter kunnen werken, hetgeen de veiligheidssituatie in *Macau* dus ten goede zal komen.

Tot eind oktober 2001 werden douaneactiviteiten uitgevoerd door verschillende overheidsadministraties, zoals de zeepolitie en de zeedouane, de economische diensten van *Macau*, het postkantoor van *Macau*, en de bureaus voor Statistiek en Demografie. De wetgevende vergadering heeft op 15 mei een wet aangenomen voor de instelling van een eengemaakte douanedienst waarbij alle douanewerkzaamheden in een enkele administratieve dienst worden ondergebracht onder leiding van de Commissaris voor Douanezaken. De nieuwe dienst werd op 1 november van het vorige jaar operationeel.

De regering heeft opleidingscursussen georganiseerd voor hoge en lagere ambtenaren, om door beter opgeleid personeel een betere dienstverlening aan het algemene publiek te waarborgen. Het feit dat er voor de tenuitvoerlegging van de justitiehervormingen in 2002 niet over het benodigde aantal van ervaren juristen kan worden beschikt, baarde de regering grote zorgen. De ondertekening van een financieringsovereenkomst voor het project voor samenwerking op juridisch gebied tussen de EU en *Macau* is in dit verband bijzonder welkom.

– *Afschaffing van de twee voorlopige gemeentebesturen.*

Ingevolge een voorstel van de regering heeft de wetgevende vergadering in december een wet aangenomen voor de oprichting van een algemene dienst voor civiele zaken op 1 januari 2002. Deze dienst zal de taken overnemen die voorheen werden uitgevoerd door twee voorlopige gemeentebesturen, die nu zijn afgeschaft.

#### 4. DE ECONOMISCHE SITUATIE

Na een gematigd herstel in 2000 vertraagde de economische ontwikkeling van Macau in 2001 als gevolg van de wereldwijde vertraging. In 2001 viel de BBP-groei in reële termen terug van 4,6% in het voorafgaande jaar tot 2,1%. De vertraging werd hoofdzakelijk veroorzaakt door de inkrimping van de vraag naar exportproducten uit Macau van de belangrijke overzeese markten. Toch trok de economie, dankzij de levendige toeristische sector, lichtjes aan in 2001, maar de werkeloosheid bleef als voorheen een bron van zorg (zie verder).

De liberalisering van de gokindustrie werd gezien als de belangrijkste ontwikkeling van Macau in 2001. Het casinomonopolie dat de STDM (Sociedade de Turismo e Diversoes de Macau) sinds 1962 bezat, liep op 31 december 2001 af, maar werd, in afwachting van het besluit voor de toekenning van nieuwe vergunningen, met drie maanden verlengd. De wetgevende vergadering van Macau heeft in september een nieuwe regeling voor de gokindustrie aangenomen, waarbij het monopoliesysteem werd afgeschaft en drie nieuwe vergunningen werden geïntroduceerd, die in het kader van een openbare aanbesteding werden afgegeven. In totaal werden er 22 offertes ingediend, zowel door lokale, Hongkongse als multinationale ondernemingen, waaruit blijkt hoe aantrekkelijk de gokindustrie van Macau is. Het nieuwe systeem, waarin een mechanisme is opgenomen voor mededingingsbeperkend gedrag, wordt over het algemeen positief beoordeeld. De STDM moest, ingevolge de nieuwe procedures, een nieuwe vergunning aanvragen.

De regering van de SAR Macau is voor haar inkomsten in belangrijke mate afhankelijk van de belasting op gokactiviteiten. In de eerste elf maanden van 2001 bedroegen de directe belastingen van gokactiviteiten 5,96 miljard patacas<sup>2</sup> (828 miljoen euro), die ongeveer 60% van de belastinginkomsten uitmaken. Door het gokregime te liberaliseren hoopt de regering dat de algemene concurrentiepositie van de industrie versterkt zal worden, en er meer buitenlandse investeringen gegenereerd worden, hetgeen de overheidsinkomsten en de economische groei ten goede komt.

De toeristenindustrie liet in 2001 gunstige resultaten zien: het aantal bezoekers bereikte een recordniveau van meer dan 10 miljoen, hetgeen 12% meer is dan in 2000. Meer dan 90% van de bezoekers waren afkomstig uit de Chinese regio - ongeveer de helft daarvan uit Hongkong, ruim een kwart van het Chinese vasteland en de rest uit Taiwan. De groei van het afgelopen jaar werd vooral veroorzaakt door het toenemend aantal bezoekers van het Chinese vasteland en, in mindere mate, door bezoekers uit Taiwan.

De werkeloosheid bleef hoog in het laatste kwartaal van 2001 (6,4%), een geringe verbetering ten opzichte van de 6,8% in 2000. De werkeloosheidssituatie was bijzonder nijpend in de industriector en in de bouw. Het aantal niet-ingezetenen daalde enigszins van 27 221 in 2000 naar 25 925 in 2001.

---

<sup>2</sup> Gemiddelde wisselkoers in 2001: 1 euro = 7.1962 patacas.

Een ander zorgelijk punt was de geplande afschaffing van de textielquota in 2005. In de textiel- en kledingsector, die meer dan 80% van de export van Macau uitmaakt, is ruim 22% van de totale beroepsbevolking tewerkgesteld. De industrie heeft gelobbyd voor een duidelijk omschreven beleid om een oplossing te vinden voor de situatie, maar die is nog niet gevonden.

De Chief Executive heeft in zijn derde beleidsuiteenzetting (november 2001) een reeks steunmaatregelen geformuleerd om de behoeftigen en de bedrijven te helpen om de gevolgen van de economische neergang op te vangen. Het pakket omvatte royale belastingverlagingen, financiële hulp en investeringen in infrastructuurontwikkeling die 6 000 jobs zouden opleveren. In de begroting werd tevens 400 miljoen patacas uitgetrokken voor de herscholing van 4 000 werklozen om hun vaardigheden te vergroten.

De export van goederen daalde in de eerste elf maanden van 2001 met 9,4% tot 18 473 miljoen patacas als gevolg van de afgenomen vraag in de wereld. De import daarentegen steeg met 5,9% tot 19 170 miljoen patacas. Er werd een handelstekort van 697 miljoen patacas opgetekend.

De bilaterale handel tussen de EU en Macau kende in 2001 een lichte achteruitgang van 3,7% tot 996 miljoen euro. 26,6% van de totale uitvoer van Macau had als bestemming de EU, waarmee deze 's lands tweede grootste exportmarkt vormde. Met 12,6% van de totale invoer was de EU ook Macau's derde grootste importeur.

## **5. DE SAR MACAU ALS INTERNATIONALE PARTNER**

In overeenstemming met de Basiswet voert de SAR Macau zijn eigen handelsbeleid waarvoor het als afzonderlijk douanegebied tenvolle bevoegd is. Macau is een onafhankelijk lid van de WTO en van een aantal andere internationale organisaties.

Tijdens de vierjarige evaluatie van het handelsbeleid van Macau door de WTO in maart 2001 in Genève is uitgebreid gesproken over het handels- en economisch beleid van Macau op basis van verslagen van de regering van de SAR Macau en het secretariaat van de WTO. De delegatie van Macau stond onder leiding van de heer Francis P Y Tam, minister van Economische Zaken en Financiën; de Europese Gemeenschap heeft actief aan de besprekingen deelgenomen. Het positieve resultaat behelsde de erkenning van het door Macau gevoerde beleid inzake vrijhandel en open markt.

Macau heeft deelgenomen aan de belangrijke ministeriële conferentie van november in Doha en zijn voldoening uitgesproken over het resultaat ervan.

De toetreding van de Volksrepubliek China tot de WTO, zoals op de ministeriële conferentie in Doha was overeengekomen, vormde een mijlpaal in de geschiedenis van het multilaterale handelssysteem. De SAR Macau en de EU brachten hun voldoening tot uitdrukking bij de afsluiting van het onderhandelingsproces dat tot de toetreding heeft geleid.

Macau is eveneens lid van de de Werelddouaneorganisatie.

### **- *Task Force "Financiële actie"***

Macau was sinds 1999 waarnemer van de Asia Pacific Groep inzake het witwassen van geld van de Task Force "Financiële actie" en is in 2001 volledig lid geworden. Deze Task Force was in 1989 door de G7 opgericht en bestaat thans uit 29 leden en 2 waarnemers. Het

voornaamste doel ervan is beleidsmaatregelen te stimuleren om witwaspraktijken te bestrijden. Macau heeft getracht het witwassen van geld te bestrijden door de coördinatie van de verschillende op dat gebied werkzame lichamen en agentschappen te verbeteren. De regering van de SAR Macau kondigde in augustus 2001 aan dat er een Task Force ter bestrijding van witwaspraktijken aan het eind van het jaar opgericht zou worden.

Macau heeft in 2001 nog twee luchtvaartovereenkomsten gesloten met derde jurisdicties, waardoor het totale aantal gesloten overeenkomsten nu 33 bedraagt, en drie andere geparafeerd. Het doel van deze overeenkomsten is het luchttransport te bevorderen alsook het gebruik van de Macao International Airport. De regering van de SAR Macau heeft aan het eind van het jaar verklaard dat zowel het vrachtvolume als het aantal passagiers dat gebruik maakt van Macao International Airport dat jaar aanzienlijk was gegroeid.

## **6. DE BETREKKINGEN EU-MACAU**

### **– *Wederzijdse bezoeken***

2001 was een belangrijk jaar in de betrekkingen tussen de EU en Macau : met name werd door het bezoek van de Chief Executive, Ho Hau Wah, aan de Europese Commissie en door het besluit van de Europese Unie om paspoorthouders van de SAR Macau zonder visum tot het grondgebied van de EU toe te laten (met uitzondering van, op dit moment, het Verenigd Koninkrijk en de Republiek Ierland).

De Chief Executive van de SAR Macau, de heer Ho Hau Wah, bracht op 19 en 20 juni 2001 een officieel bezoek aan de Europese Unie. Hij stond aan het hoofd van een delegatie van hoog niveau bestaande uit onder meer de voorzitter van de wetgevende vergadering, Susana Chou, en de staatssecretaris voor administratie en justitie, Florinda Chan. De Chief Executive heeft een ontmoeting gehad met de voorzitter van de Commissie, Romano Prodi, en de heren Patten en Vitorino, leden van de Commissie. Er werd gesproken over de overgang van Macau en over de politieke en economische situatie en er werd van gedachten gewisseld over de wijze waarop de betrekkingen en de samenwerking tussen de EU en Macau verder bevorderd moeten worden. Voorzitter Prodi complimenteerde de Chief Executive met de goede start die Macau heeft gemaakt met de speciale administratieve regio. De delegatie van Macau bracht tevens een bezoek aan het Europees Parlement en had een ontmoeting met vice-voorzitter de heer Colom i Naval.

In december 2001 bracht de heer Domingo Solans, lid van de Raad van Bestuur van de Europese Centrale Bank, een bezoek aan Macau, waar hij door de Chief Executive werd ontvangen.

### **– *Visumvrije toegang tot de EU***

Op 15 maart 2001 keurde de Raad van ministers van de Europese Unie een verordening goed die een lijst van derde landen of grondgebieden bevat waarvan de onderdanen bij het betreden van het EU-grondgebied al dan niet in het bezit van een visum moeten zijn. In deze verordening wordt een visumvrije toegang toegekend voor de paspoorthouders van de twee Chinese SAR's, Macau en Hongkong, met uitzondering van het grondgebied van het Verenigd

Koninkrijk en de Republiek Ierland<sup>3</sup>. De verordening is op 10 april in werking getreden en sindsdien zonder moeilijkheden ten uitvoer gelegd. Het deed de Commissie genoegen dat de Raad het voorstel van de Commissie aanvaardde en er in een korte periode zijn goedkeuring aan heeft gehecht.

In de loop van 2001 werd er voor de paspoorthouders van de SAR Macau niet alleen visumvrije toegang tot de landen van de EU toegekend, maar ook tot 14 andere landen.

– ***Overnameovereenkomst***

De delegaties van de regering van de SAR Macau en de Commissie hebben in oktober onderhandelingen gevoerd over een overnameovereenkomst. Er werd aanzienlijke vooruitgang geboekt en naar verwachting zal in de loop van 2002 een overeenkomst worden afgerond.

– ***Gemengd Comité***

De achtste vergadering van het Gemengd Comité van de samenwerkingsovereenkomst EU-Macau werd op 22 oktober 2001 in Macau gehouden. Beide partijen hadden daar de mogelijkheid om de ontwikkelingen van het afgelopen jaar te evalueren en aandacht te besteden aan het eerste jaarverslag over Macau van de Commissie. Er werd gesproken over samenwerkingsactiviteiten, met inbegrip van de implementatie van de huidige projecten. Naar verwachting zal een nieuw samenwerkingsproject dat betrekking heeft op juridische samenwerking in de eerste helft van 2002 worden gestart.

– ***Asia-Enterprise***

Met de financiële steun van de Europese Commissie in het kader van haar Asia-Invest programme, werd er in september 2001 in Macau een bijeenkomst georganiseerd voor bedrijven uit de metaalsector. Meer dan 100 bedrijven uit de EU en uit China hebben hieraan deelgenomen.

– ***Intellectuele eigendomsrechten***

De Commissie is de ontwikkelingen inzake bescherming van de intellectuele eigendomsrechten in Macau aandachtig blijven volgen. De TRIPS-Raad van de WTO (Overeenkomst inzake de handelsaspecten van de intellectuele eigendom van de Wereldhandelsorganisatie) in Genève bestudeerde de wetgeving van Macau inzake intellectuele eigendomsrechten en stelde vast dat deze over het algemeen verenigbaar was met de WTO-verplichtingen. De oprichting van een eengemaakte douanediens is een welkome ontwikkeling, die voortgezet zou moeten worden ter verbetering van de naleving van de intellectuele eigendomsrechten in de SAR. In december 2001 is in Macau een seminar inzake intellectuele eigendomsrechten gehouden, waaraan werd deelgenomen door agentschappen op het gebied van de intellectuele eigendomsrechten alsook door instellingen van het Chinese vasteland en uit de SAR's Macau en Hongkong die toezien op naleving van de desbetreffende wetgeving. De EU juicht deze samenwerking toe die tot een betere handhaving van de intellectuele eigendomsrechten zal bijdragen.

---

<sup>3</sup> Er zij opgemerkt dat het VK en Ierland zich sindsdien (d.w.z. vanaf mei 2002) bij de andere lidstaten hebben aangesloten en middels een autonoom besluit uit hoofde van hun respectieve nationale immigratiewetgeving hun visumvereisten voor paspoorthouders van de SAR Macau eveneens hebben afgeschaft.



Macau werd onlangs geschrapt van de US Special 301 Watch List (dit is de lijst van landen en economieën met ernstige problemen op het gebied van intellectuele eigendomsrechten), wat erop wijst dat Macau aanzienlijke vooruitgang heeft geboekt met zijn wetgeving terzake. Toch blijven, zoals in de rest van de regio, de schending van het auteursrecht en de namaak van handelsmerken de EU-industrie grote zorgen baren. De SAR Macau zou zijn inspanningen voor de handhaving van de intellectuele eigendomsrechten moeten voortzetten.

## **7. CONCLUSIE**

De SAR Macau is na zijn goede start, door de sinds zijn oprichting in het leven geroepen instellingen te consolideren, op dezelfde voet doorgedaan. De vrije verkiezingen voor de wetgevende vergadering die in september zijn gehouden tonen aan hoe zeer de inwoners van Macau gehecht zijn aan de uitoefening van hun fundamentele politieke rechten. Het toegenomen aantal van de via rechtstreekse algemene verkiezingen verkozen leden was het bewijs van de vooruitgang in de richting van meer democratie. Uit de betrokkenheid van de Portugese gemeenschap bij de rechtstreekse verkiezingen sprak het vertrouwen dat zij in de SAR Macau had.

Twee jaar na de soevereiniteitsoverdracht ziet de toekomst voor de SAR Macau er ondanks de conjunctuurvertraging goed uit. De Commissie zet zich ervoor in om met de autoriteiten van Macau samen te werken om, in overeenstemming met het principe "één land, twee systemen" bij te dragen tot de stabiele ontwikkeling van de SAR.